

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 12CoP/124/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4623200301
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Grečmal
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:4623200301.3

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Janka Grečmal a sudkýň: JUDr. Ľubica Bundzelová a Mgr. Andrea Hadnagyová, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, dieťa matky: C. D. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. G. XXXX/XX, H. X, Česká republika, zastúpená splnomocnencom: JUDr. Kristína Gerová, advokátka so sídlom Škultétyho 1597/7, Topoľčany, a otca: I. J. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXXX/X, D., zastúpený splnomocnencom: Advokátska kancelária JUDr. Zuzana Čížová, s.r.o., J. Jesenského 69, Bánovce nad Bebravou, IČO: 36 789 925, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloleťmu dieťaťu, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Nitra č.k. TO-11P/16/2023-412 zo dňa 14. apríla 2025, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nitra, ako súd prvej inštancie, odvolaním napadnutým rozsudkom zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky (I. výrok). Ďalej udelil súhlas na vystaňovanie maloletej do Českej republiky (II. výrok). Otca zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 400,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc právoplatnosťou rozsudku (III. výrok). Styk otca s maloleťm dieťaťom neupravil (IV. výrok). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (V. výrok).

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 24 ods. 1, § 25 ods. 2, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 Zákona o rodine (ďalej aj „ZoR“), § 44, § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“) a dospel k záveru o dôvodnosti návrhu rodičov na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej, pretože rodičia ukončili spolužitie v januári 2023, od ktorého momentu majú obaja záujem o zabezpečovanie starostlivosti o maloleté dieťa a o jeho zverenie do výlučnej starostlivosti, pričom od januára 2023 do júla 2023 túto starostlivosť zabezpečovala matka v H., avšak po súdnom navrátení dieťaťa na Slovensko, zabezpečuje starostlivosť o maloletú otec od 16.07.2023 s tým, že matka pravidelne, takmer každý druhý víkend, prichádza na Slovensko do domácnosti otca za účelom styku s maloleťou. Počas trvania partnerského vzťahu sa matka odsťahovala od otca, avšak partnerský vzťah medzi rodičmi pretrvával aj naďalej aj po podaní návrhov na súd a trval niekoľko mesiacov po tom, avšak tento zrejme pod vplyvom vzdialenosti a odlúčenia postupom času skončil, avšak matka očakávala presťahovanie sa otca s maloleťou do H. a otec očakával, že matka nemá v úmysle zobrať maloletú so sebou. Medzi rodičmi trvá už vyše 2 roky nedostatočná komunikácia. Prvoinštančný súd po posúdení všetkých skutočností dospel k záveru o lepšom výchovnom prostredí pre maloletú u matky, hoci obaja rodičia sú momentálne spôsobilí realizovať starostlivosť o dieťa na 100%, keďže nezistil ani u jedného nedostatky v zanedbávaní starostlivosti, avšak matka sa snažila v konaní túto preukázať tým, že otec túto starostlivosť, vzhľadom na jeho vyšší vek a stravovacie potreby maloletej, ktorej

otec dáva konzumovať mliečne potraviny, sladkosti a iné nezdravé údené veci, keďže podľa matky má maloletá dlhodobé negatívne tráviace prejavy súvisiace s alergiou na bielkovinu kravského mlieka, avšak v konaní nebola preukázaná laktózová intolerancia ani alergia na bielkovinu kravského mlieka, ako to vyplýva zo správy pediatričky. Podľa prvoinštančného súdu otec správne poskytoval maloletej zdravotnú starostlivosť aj pri liečbe atopického ekzému a pri dodržiavaní zubnej starostlivosti, teda tvrdenia matky vyzneli do určitej miery ako účelové ohľadne spochybňovania starostlivosti zo strany otca. Ohľadne vzťahu maloletej k rodičom prvoinštančný súd, ani znalec nezistil významnejšiu preferenciu na jedného z rodičov, keďže k obojmu má rovnako pozitívny vzťah, pričom počas znaleckého vyšetrenia sa maloletá opakovane vyjadrila, že chce radšej bývať s matkou v H., v ktorej súvislosti poukázal na uplynutý čas od jej návratu na Slovensko dňa 16.07.2023 a termín znaleckého vyšetrenia dňa 14.06.2024, keď aj po 11 mesiacoch bývania s otcom sa vyjadrila v uvedenom smere v prospech matky, nesúhlasil s tým, že názor maloletej, vyjadrený pred znalcom, mohol byť ovplyvnený besiedkou v škôlke ku dňu matiek vzhľadom na uplynutý čas niekoľko týždňov od znaleckého vyšetrenia a ohľadne kresby rodiny maloletej, kde ju mala mať naučenú od matky, keďže otca nakreslila ako posledného z rodiny na piatom mieste, považoval predmetný obrázok ako ilustráciu významu starých rodičov, ktorých má maloletá v H., mohla mať kresbu naučenú vopred, ale vzhľadom aj na pohovor s maloletou zdôraznil význam starých rodičov a ich dobrý vzťah s maloletou. V D. na otázku znalca maloletá uviedla, že má iba kamarátky a doslova zabudla na otcove dospelé dcéry K. a L., spomenula si na ne až po pripomenutí, hoci sa teraz pravidelne stretáva so sestrou K. a jej rodinou, podľa otca dvakrát do týždňa, avšak v čase vypracovania znaleckého posudku nebol tento vzťah ešte vybudovaný a neboli si dostatočne blízkymi osobami. Situácia sa od času, ako tvrdila matka o neprijatí do rodiny otca zo strany jeho dospelých dcér zmenila, keďže otec zabezpečuje viac-menej výlučne starostlivosť o maloletú a jeho dcéra, ktorá má syna D. v podobnom veku, pričom pred znalcom sa v prítomnosti matky maloletá dvakrát vyjadrila o preferencii H., pred otcom sa tak vyjadrila jedenkrát a bez prítomnosti rodičov, v súkromnom rozhovore so znalcom sa vyjadrila päťkrát v prospech matky a pre H.. Stotožnil sa so záverom znaleckého posudku a uzavrel, že bližším prostredím pre maloletú je bydlisko matky ako otca, pričom za prirodzené považoval vyjadrenie maloletej na súde v rámci jej vypočutia dňa 21.02.2025, kedy nepotvrdila závery znaleckého posudku. S poukazom na zásadnú zmenu pomerov na strane maloletej, ktorá je od septembra 2024 školopovinná a vzhľadom na uplynutý čas od jej návratu na Slovensko, kde navštevuje tri mimoškolské aktivity, má svoje kamarátky a situácia je z jej pohľadu stabilizovaná, keďže sa s matkou v mieste svojho bydliska pravidelne stretáva, preto jej nechýba, táto situácia dieťaťa v podstate vyhovuje, je na ňu zvyknutá, preto aj jej vyjadrenie bolo v smere, že nechce zmenu a je spokojná. Napriek uvedenému považoval za lepšie výchovné prostredie pre maloletú u matky v H., keďže hovorí plynule po česky, je prihlásená do školy v H., kde má rezervované miesto a mesto H. jej poskytuje viac možností kultúrneho i spoločenského využitia ako D., pričom obaja rodičia ju popísali ako flexibilnú, teda sa rýchlo adaptuje na zmenu prostredia a presťahovanie sa do H., a tiež zmeny v škole zvládne bez väčších problémov, kde oporou jej bude matka, ktorá má možnosť pracovať aj home office v rozsahu 40 %, prípadne môže požiadať o vyšší rozsah, či skrátenie úväzku. Poukázal na nadštandardné finančné ohodnotenie matky, ktorá jej tak z príjmu dokáže zabezpečiť všetky odôvodnené potreby vrátane voľnočasových aktivít a nepovinných krúžkov s tým, že nápomocní jej môžu byť aj starí rodičia. Situáciu u otca považoval za neštandardnú vzhľadom na jeho tvrdenie, že všetko zvládne sám a nepotrebuje žiadnu pomoc, a to vzhľadom na jeho vek 72 rokov, hoci je jeho zdravotný stav aktuálne vyhovujúci, je tiež aktívny športovec, podnikateľ a nevedie klasický dôchodcovský štýl života, avšak za dôvodné považoval zamýšľať sa aj do budúcnosti, nakoľko záujem maloletej presahuje rámec konania, preto vychádzajúc z dôkazov a zisteného stavu v čase rozhodovania logickým predpokladom sa bude zdravotný stav otca zhoršovať pravdepodobne rýchlejšie ako zdravotný stav matky v jej veku 44 rokov, ktoré kritérium považoval za dôležité pri rozhodovaní, hoci nikto nechce myslieť dopredu na zlé veci, ale prvoinštančný súd sa zamýšľal aj nad situáciou prípadného náhleho zhoršenia zdravotného stavu otca do tej miery, že by nebol schopný túto starostlivosť zabezpečiť. Tiež uzavrel, že následky presťahovania sa u mladšieho dieťaťa sa ľahšie spracujú a adaptácia prebehne ľahšie ako u staršieho dieťaťa, pričom poukaz na šesť súdnych rozhodnutí, z ktorých jedno bolo české o nariadení návratu maloletej na Slovensko, nemožno vnímať ako predzvesť rozhodnutia, keďže všetky neodkladné opatrenia zdôraznili, že až po vykonaní riadneho dokazovania môže byť rozhodnuté vo veci samej. Preto prostredie a starostlivosť u matky vzhľadom na najlepší záujem dieťaťa považoval za najlepšie, z ktorého dôvodu zveril maloletú do starostlivosti matky a zároveň udelil súhlas na vysťahovanie sa maloletej do Českej republiky s tým, že nepovažoval za potrebné prešetriť bytové podmienky na strane matky, ktoré ani otec nespochybňoval, keďže pozná matkin byt, opakovane ho navštívil, pozná tiež chalupu starých rodičov a iné rodinné prostredie na strane

matky, pričom argument o lepších bytových podmienkach u otca v jeho rodinnom dome nepovažoval za rozhodujúci pre zverenie dieťaťa do jeho starostlivosti.

3. Neupravil stretávanie sa otca s maloletou z dôvodu, že podľa vyjadrenia rodičov sa budú vedieť dohodnúť, avšak ich poučil o bežnej praxi v prípade cezhraničnej úpravy styku, z ktorého dôvodu sa javí najspravodlivejšie stretávanie s rodičom, ktorému dieťaťa nie je zverené do starostlivosti stretávať každý druhý víkend, pričom otec ako starobný dôchodca sa môže s maloletou stretávať aj počas bežného týždňa pri zariadení si podnikateľských aktivít. Vzhľadom na doposiaľ preukázané vysoké rodičovské kompetencie a kooperáciu medzi rodičmi predpokladal možnú dohodu na stretávaní sa otca s maloletou aj v širšom rozsahu na základe ich dohody, keď otcovi majetkové a príjmové možnosti dovoľujú využívať právo styku aj v širšom rozsahu.

4. Ohľadne stanovenia vyživovacej povinnosti vo výške 400,- eur mesačne vychádzal z metodiky Ministerstva spravodlivosti SR, tzv. „tabuľkové výživné“, keď vzhľadom na vek maloletej 7 rokov má výživné predstavovať 20 % z čistého príjmu povinnej osoby, ktorý príjem u otca ustálil v konaní na sumu cca 2 400,- eur netto (potvrdenie o dôchodku na č. I. 364 a daňové priznanie č. I. 365), ktorú sumu znížil o 80,- eur vzhľadom na predpokladané vysoké výdavky otca ohľadne dochádzanie za maloletou, keď výška vyživovacej povinnosti medzi rodičmi viac-menej nebola sporná a ponechávali ju na rozhodnutí súdu. Odôvodnené potreby maloletej ustálil na sumu 580,- eur s tým, že finančný rozsah z dôvodu zverenia maloletej matke a druh odôvodnených potrieb bude odlišný a aktuálne ho nemožno predpokladať, avšak suma 400,- eur je dostatočná na uspokojovanie základných i rozšírených potrieb maloletej, s čím matka vyjadrila súhlas na pojednávaní.

5. Nepovažoval za potrebné vykonať opakované znalecké vyšetrenie vzhľadom na psychický stav maloletej, jej citlivú povahu a dĺžku konania, keď nezistil manipuláciu dieťaťa ani zo strany jedného z rodičov, ktorí obaja žiadali po vyše 2 rokov rozhodnutie vo veci, pričom názor maloletej bol zistený náležitým spôsobom a aj po osobnom kontakte zákonnej sudkyne s dieťaťom, ktoré bolo pri rozhovore nervózne a ustráchané, nechcelo príliš komunikovať, dokonca sa snažilo buď klamať, vyhýbať odpovedi alebo vytesniť spomienky na znalecké vyšetrenie, keďže sa vyjadrila, že si už nepamätá čo povedala a nechce, aby jej to súd pripomenul, daná situácia maloletú zaťažuje, keďže vie o prebiehajúcom konaní s neistým výsledkom.

6. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 52 CMP.

7. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal otec v zákonnej lehote odvolanie a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že maloletú zverí do jeho starostlivosti, neudelí súhlas s jej vystaňovaním do Českej republiky, matku zaviazhe k vyživovacej povinnosti vo výške 400,- eur mesačne a zároveň jej styk s dieťaťom neupraví.

8. Podstatou odvolacích námietok otca bolo porušenie zásady rovnakého zaobchádzania a zásady diskriminácie, porušenie participačných práv dieťaťa, prioritizovanie záujmu matky pred najlepším záujmom dieťaťa a porušenie práva na stretávanie sa s dieťaťom v rozpore s § 25 ods. 2 ZoR. Poukázal na konštatovanie prvoinštančného súdu, keď ani zo znaleckého posudku, či z iného dokazovanie nevyplýva výraznejšia preferencia jedného z rodičov maloletou, ktorá má k obom má pozitívny a vyrovnaný vzťah, pričom počas znaleckého vyšetrenia sa opakovane vyjadrila o prianí bývať s matkou v H.. Následne v závere odôvodnenia napadnutého rozsudku prvoinštančný súd poukázal na znalecký posudok, kde sa maloletá v prítomnosti matky mala 2-krát vyjadriť v prospech bývania v H., raz sa takto vyjadrila pred otcom a v priebehu individuálneho rozhovoru v neprítomnosti rodičov (5-krát) mala potvrdiť túto preferenciu, s ktorým záverom sa mal prvoinštančný súd stotožniť a súhlasiť s hodnotením znalca (vyšetrenie sa konalo 14.06.2024), že prirodzeným prostredím pre maloletú má byť prostredie bydliska matky, hoci u nej nevykonan šetrenie pomerov. Tiež prvoinštančný súd považoval za pochopiteľné, že maloletá sa počas jej výsluchu dňa 21.02.2025 nevyjadrila v zmysle predchádzajúcich vyjadrení a to vzhľadom na čas od návratu na Slovensko, kedy si vytvorila väzby a začlenila sa do nového prostredia, avšak napriek tomu bez odôvodnenia dospel k záveru, že dlhodobo má maloletá priaznivejšie podmienky pre vývoj u matky v H., pričom zohľadnil aj jeho vek a prognózu prirodzeného úbytku síl s pribúdajúcim vekom podľa úvah prvoinštančného súdu, ktorý nepovažoval za nevyhnutné skúmať bytové pomery matky údajne pre jeho nespochybnovanie, hoci na pojednávaní dňa 14.04.2025 túto skutočnosť spochybňoval, zostala však bez povšimnutia

(str. 5 zápisnice z pojednávania dňa 14.04.2025). Poukázal na konštatovanie prvoinštančného súdu o nezistení výraznejšej preferencie maloletej ani k jednému z rodičov, pričom zverenie dieťaťa do starostlivosti matky považoval za nedostatočne odôvodnené a v rozpore s princípom rovnosti rodičov, keď neprihliadol na fakt, že bol počas dlhého obdobia aktívnym a starostlivým rodičom, zaujímavým sa o vývoj dieťaťa, ktoré vyrastá celý svoj život v D., kde chce aj podľa svojej vôle zostať, no napriek tomu prvoinštančný súd vyhodnotil lepšie výchovné prostredie a starostlivosť u matky. Vytýkal nezohľadnenie stability výchovného prostredia maloletej u neho, kde je plne začlenená a má vytvorené všetky väzby, navštevuje základnú školu a stretáva sa aj so širšou rodinou z jeho strany. Náhle vytrhnutie maloletej z daného prostredia môže predstavovať pre ňu neprimeraný zásah do jej stability a emocionálneho vývinu, a tiež poukázal na záverečný návrh kolízneho opatrovníka, podľa ktorého je záujem dieťaťa prioritne späť so stabilným prostredím dlhodobo mu poskytovaným v mieste jej doterajšieho bydliska v D., kde má vytvorené všetky podstatné životné podmienky a aj pôvodne sa s matkou dieťaťa spoločne dohodli na výchove dieťaťa v tomto prostredí, pričom odchod matky do Českej republiky predstavuje jej jednostranný krok, ktorým uprednostnila vlastné záujmy nad záujmom maloletej. Prvoinštančný súd nezohľadnil v čase rozhodovania život maloletej u neho, ktorý bol stabilizovaný, adaptovala sa na školu, aktivity aj sociálne prostredie, hoci rok pred rozhodovaním vyjadrila prianie žiť s matkou, dané nemôže prevažovať nad aktuálnou situáciou, že je u neho maloletá spokojná, ako sa vyjadrila aj dňa 21.05.2025, ktorý názor maloletej bol spontánny v čase, kedy už bola školou povinná a k danému názoru vzhľadom na vek dieťaťa sa pristupuje už s väčšou váhou, ale okresný súd sa oprel o neaktuálne vyjadrenia maloletej nezodpovedajúce aktuálnemu stavu a nesprávne poukázal na niekdajšie vyjadrenia dieťaťa. Poukázal na rozdielnosť kladenia otázok znalcom, keď v prítomnosti matky jej bolo položených viac otázok smerujúcich k vyjadreniu o predstave o mieste bydliska, preto sa logicky viackrát vyjadrila, čo však prvoinštančný súd neuviedol, a dané hodnotenie považoval za účelovo selektívne. Neprimeraný význam prikladal vyjadreniu maloletej v znaleckom skúmaní v prospech bývania s matkou v H., pričom opomenul aktuálne vyjadrenie dieťaťa pri výsluchu pred súdom ohľadne zotrvania u neho, ktoré spontánne vyjadrenia bagatelizoval a v rozpore s odporúčaním procesného opatrovníka a bez opory vo vykonanom dokazovaní ustálil lepšie prostredie u matky ako u neho, hoci výchovné prostredie u matky nebolo ani len zisťované. Konštatovanie prvoinštančného súdu o nepotrebnosti šetrenia bytových podmienok u matky odmietal, popieral, že ich nespochybňoval, pričom ide o zákonnú povinnosť súdu bez ohľadu na návrh účastníkov konania, keď u neho boli pomery šetrené a rovnako tak mal skúmať aj u matky, ktorá nevlastní jednoizbový byt, kde má deklarovat' domácnosť a jej bytové pomery sú závislé na vôli prenajímateľa (zápisnica z pojednávania zo dňa 14.04.2025 na str. 5). Rozhodnutie súdu sa neprípustne opiera o špekulatívnu úvahu o jeho veku (72 rokov), z ktorého iba hypoteticky bez ďalšieho rezultoval do budúcnosti zhoršenie jeho zdravotného stavu, čo nie je podložené žiadnym medicínskym dôkazom, keď naopak je aktívny, pracovne činný a športovo založený, čoho dôkazom sú aj ním predložené fotografie, keďže napriek veku je sprievodca turistov horskej cyklistiky a robí sprievodcu, čo vyžaduje vysokú kondíciu, navyše podniká a k dátumu rozhodovania sa neobjavili žiadne relevantné informácie o predpokladanom zhoršení jeho zdravotného stavu ako nesprávne a neobjektívne uvádzal prvoinštančný súd, ktorý v ďalšej časti odôvodnenia rozhodnutia považoval jeho zdravotný stav za absolútne vyhovujúci a umožňujúci vykonávať rodičovské povinnosti v súlade s potrebami dieťaťa, a len akési predpovede súdu o budúcom zhoršení zdravia vnímal diskriminačne, čím došlo k porušeniu zásady zistenia skutočného stavu. Nie je zrejmé, pokiaľ vnímal schopnosť rodičov sa starať o maloletú z hľadiska zdravotného stavu, prečo tak nevykonali zo strany oboch rodičov, keď matka dieťaťa trpí nadváhou, hoci on na to neútočil, ani na riziká z toho plynúce v porovnaní s útokmi matky na jeho vek, teda ide o generalizujúce a vekovo diskriminačné vyjadrenie ako aj záverečné vyjadrenie sudkyne, že dieťa nemá byť náplňou starobného dôchodcu, čo je neprípustné a predsudkami zaťažené až diskriminačné voči jeho osobe, keďže je riadne dôchodkovo zabezpečený, plne samostatný a vie zabezpečiť plnú starostlivosť o maloletú. Rozhodnutím prvoinštančného súdu o udelení súhlasu na vystaňovanie maloletej do iného štátu vznikol nezvratný zásah do práva dieťaťa na kontakt s otcom a do výkonu jeho rodičovských práv, keď prvoinštančný súd nezohľadnil založenie domova maloletej oboma rodičmi v D., uprednostnenie profesijných záujmov zo strany matky proti jeho vôli, kedy maloletú vytrhla z tohto prostredia v januári 2023 a od právoplatného rozsudku vydaného v Českej republike sa maloletá od júla 2023 takmer 2 roky reálne nachádza v jeho starostlivosti v stabilnom prostredí, pričom matka má stále priestor pre návrat na Slovensko za účelom starostlivosti o dieťa. Počas obdobia výlučnej starostlivosti o maloletú nedošlo k narušeniu vzťahu dieťaťa k matke, ktoré pravidelne navštevuje a udržiava s ňou kontakt, chodia na spoločné dovolenky, preto podľa neho, ani podľa kolízneho opatrovníka nie je vhodné zasahovať do existujúceho režimu, navyše, keď nie je vylúčená matkina starostlivosť a z hľadiska riadenia sa zásadou najlepšieho záujmu dieťaťa v konkrétnych podmienkach,

nie hypotetickými výhodami zmeny prostredia, sa mal okresný súd riadiť. Presťahovanie do zahraničia znamená zásadné pretrhnutie všetkých väzieb maloletej. Poukaz na mladší vek dieťaťa ako vhodnosť adaptácie nie je logickým argumentom na udelenie súhlasu a navyše nezohľadňuje vplyv fyzickej vzdialenosti na jeho schopnosť udržiavať pravidelný osobný kontakt s dcérou, keď bez zabezpečenia funkčného modelu starostlivosti a styku obmedzuje vzťah medzi ním a maloletou na formálnu rovinu, čím hrozí odcudzenie dieťaťa od neho. Súd prvej inštancie sa nezaoberal reálnou nevyhnutnosťou vysťahovania a nevykonal dostatočné dokazovanie ohľadne životných a pracovných podmienok matky v Českej republike, možnosti pokračovania v dochádzke dieťaťa do školy, ani dostupnosti kontaktu s ním, preto rozhodnutie pôsobí ako mechanický súhlas bez zohľadnenia všetkých aspektov životnej situácie maloletej a má závažné dôsledky pre ďalší vývoj a kontakt medzi ním a dieťaťom. Matka nepreukázala konkrétny režim starostlivosti, pracuje na plný úväzok a len čiastočne z domu, naopak on vykonáva starostlivosť osobne a prvoinštančný súd nepreukázal objektívne lepšie podmienky pre maloletú v H.. Pri udelení súhlasu s vysťahovaním mal prvoinštančný súd zohľadniť vlastný názor maloletej, ktorá je spokojná a nechce zmenu, teda prvoinštančný súd nesprávne vyhodnotil vhodnosť spôsobu realizácie participačných práv dieťaťa s ohľadom na jej vek a vyspelosť, zisťovanie názoru dieťaťa v kontexte ostatných okresným súdom vykonaných dôkazov je vyjadrenie maloletej dôkazom vážneho významu. Namietal aj stanovenie výživného vo výške 400,- eur, ktoré je neprimerané a nereflektuje odôvodnené potreby dieťaťa, jeho príjmové či majetkové pomery, bude si musieť zariadiť vlastné potreby pre prípad cestovania za maloletou do Českej republiky, čo bude predstavovať nemalú finančnú záťaž, neskúmal ani len odôvodnené potreby dieťaťa za predpokladu žitia s matkou v H. a teda, že by stanovené výživné bolo nevyhnutné na zabezpečenie jeho potrieb, keď neuviedol ani konkrétnu kalkuláciu potrieb maloletej a nezohľadnil aj vyživovacia povinnosť zo strany matky a jej vyšší príjem. Ohľadne neupravenia styku s maloletou poukázal na svoje vyjadrenie na pojednávaní dňa 14.04.2025, kedy styk nežiadal upraviť len za predpokladu zverenia maloletej do jeho starostlivosti, s čím matka súhlasila a potvrdila jeho ústretovosť ohľadne stretávania sa, preto pri zverení do starostlivosti matky mal tento styk upraviť, čo však neučinil. Rozhodnutie súdu považoval za prekvapivé a v rozpore s logickými závermi rozhodol o zverení dieťaťa do starostlivosti matky, kedy mal teda upraviť jeho styk s poukazom na odôvodnenie, že obaja rodičia sa majú podieľať na časových a finančných nákladoch na cestu. Neupravenie styku môže viesť k svojvoľnému obmedzovaniu kontaktu zo strany matky a môže vyvolať nejasnosti a aj konflikty ohľadne konkretizácie spôsobu, času a miesta výkonu styku, čím vytvoril právnu neistotu a otvorené riziko obmedzovania alebo zamedzenia kontaktu s maloletou, ktorej zároveň umožnil presun do zahraničia. Poukázal na komentár k ustanoveniu § 25 ods. 2 ZoR ako aj kritériách pri všetkých rozhodnutiach podľa ESLP ako aj čl. 18 ods. 1 až 3 Dohovoru o právach dieťaťa.

9. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť, pretože odvolacie argumenty otca považovala za šikanózne obviňovanie súdu z tak závažných pochybení a len preto, že sa nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie, ktorý rozhodol v najlepšom záujme maloletej. Práve otec spôsobil svojou iniciatívou, že po polročnom pobyte maloletej v Čechách (v čase jej aklimatizovania, hľadania si priateľov a začleňovania do kolektívu v škôlke) bez ohľadu na záujmy dcéry a názor, inicioval návrat maloletej do D., kedy mu participačné práva dieťaťa nič nepravali, ani prioritizovanie seba ako otca. Považovala za neprirodzené, aby 73 ročný otec sám vychovával dieťa – dievča, bez matky a všetky jej snahy získať maloletú do svojej opatery a navrátiť ju do krajiny jej pôvodu narážajú na jeho nesúhlas, keďže to považuje otec za diskriminačné, pričom jej ide o výchovu maloletej v H., v mieste kde sa narodila, po narodení žila a teraz tam žije ona spolu so starými rodičmi, ako najbližšími príbuznými, pričom aj maloletá chce byť súčasťou života nielen jej, ale aj svojej najbližšej rodiny, pričom obe sú štátne príslušníčky Českej republiky. Otec sa odmietol s nimi odsťahovať a svoj súhlas na vysťahovanie si rozmyslel, z ktorých dôvodov nemôže ona stratiť nárok na výchovu maloletej. Snahou otca je navodiť dojem, že maloletá je v D. šťastná a stabilizovaná, bol by pre maloletú šok bývať s ňou, hoci sú si veľmi blízke a trpia odlúčením. Otec poukazuje na svoj aktívny život, flexibilitu, podnikanie a to napriek tomu, že je starobný dôchodca, avšak vyčíta súdu prvej inštancie porušenie práva na stretávanie sa s maloletou z dôvodu neupravenia styku, čo nikto z nich nežiadal a realizáciu styku môže otec uskutočňovať kedykoľvek, čoho dôkazom je aj poskytnutie priestoru za účelom dohody na pojednávaní konanom dňa 14.04.2025, pričom otec predpokladal rozhodnutie vo svoj prospech, preto sa úpravou styku ani nezaoberal a v odvolaní ani nenavrhuje prípadnú úpravu styku, v ktorom smere je rovnako ochotná umožniť otcovi styk, čo potvrdila aj na súde, kedy vyjadrila súhlas s trávením styku maloletej počas letných prázdnin v rozsahu vyhovujúcom otcovi, pričom predpokladá dohodu o úprave styku naďalej aj po skončení konania s rozdielom, že nebude musieť jazdiť tisíce kilometrov len ona, ale aj otec, ktorý nie je viazaný pracovným harmonogramom, preto styk nie je potrebné upravovať.

Napriek tomu, že jej doposiaľ otec umožnil v jeho dome prespávať, tak nemá k nemu žiadne užívacie ani vlastnícke práva a 2 roky strávila v aute, za účelom cesty za maloletou s pochybnosťami, či ju otec do domu pustí, mala pocity smútku z odlúčenia. Postoj otca a kolíznej opatrovníčky predstavuje trestanie ju za to, že sa nevrátila a mala tým uprednostniť svoje záujmy pred záujmami maloletej, čo otec tlmočil aj triednej učiteľke maloletej, ktorá sa ju na to pýtala, avšak následne otec tvrdí, že maloletej nechýba z dôvodu pravidelnej dochádzky za ňou, pričom ona svoje záujmy nepresadzovala, ale maloletej nedovolil otec žiť s ňou v H.. Pokiaľ ide o poukaz otca na vôľu maloletej, predmetné je skôr vôľou otca, keďže maloletá sa vyjadrila v smere, že chce žiť s ňou a pýtala sa jej, kedy už budú spolu, vždy sa jej to pýta počas stretnutí. Dieťaťu vybavila dochádzku v H. v renomovanej základnej škole ako aj krúžky ešte počas spoluzitia s ňou. Keďže nemala možnosť dať maloletej vzdelanie v H., nebolo možné toto porovnať so vzdelaním Základnej školy v D. a nie je žiadny argument, pre ktorý by maloletá nemohla navštevovať ďalší ročník v H., čo nebude problém pri jej nadpriemernej inteligencii, rovnako pri jej kamarátskej povahe. Otec od začiatku spochybňuje výber jej práce, i keď jej s tým pomáhal a predmetné zamestnanie jej odporučil, zaviezol ju do nového bydliska, bytové podmienky, úroveň škôlky v H., školy v H. a všetky dôkazy nasvedčujú o lepšej kvalite a lepších podmienkach na jej strane. Uviedla, že žije v nadštandardnom byte v rezidencii M. N. O., strážením a tiež je spolumahateľkou rodinného domu v P., otec pozná jej bytové pomery, bol v predmetnom byte, preto argumenty o byte prenecháva ako nevyriešený argument pre odvolanie, hoci nikdy jej bytové podmienky nespochyboval, pričom jeho tvrdenie o vlastníctve rodinného domu so záhradou má byť dôvodom, pre ktorý sú jeho podmienky v D. pre maloletú lepšie. Podľa matky otec využil situáciu, skutočnosť že konanie nie je právoplatne skončené a maloletú prihlásil na rôzne krúžky za účelom vyvolania lepšie dôkaznej situácie, hoci dostala od lekárky odporúčenie navštíviť detského psychológa, keďže vníma ich konflikt a má symptomatické prejavy. Pokiaľ otec spochybňoval závery znaleckého posudku, je v ňom práve zachytený pohľad maloletej a v čase rozhodovania bol posudok starý iba 8 mesiacov, pričom znalec v posudku zachytil všetky okolnosti a osoby v živote maloletej, ktorý posudok otec nespochyboval, preto sú je argumenty účelové. Ocenila námahu prvoinštančného súdu ohľadne počtu vyjadrení sa maloletej o vôli žiť s ňou, teda vykonané dôkazy jednoznačne potvrdili u nej vhodnejšie prostredie ako u otca, navyše otec ju ako matku v konaní nespochybnil. Popierala tvrdenie otca o dohode medzi nimi ohľadne určenia domova maloletej v D., ktorý stav otec vytvoril násilne podaním návrhu na návrat dieťaťa do obvyklého bydliska, s čím nesúhlasila a podala návrh na vystaňovanie maloletej do Českej republiky, ktoré prostredie nie je pre maloletú nestabilným, ani neznámym, keďže počas materskej dovolenky často navštevovali starých rodičov, kde trávili dlhší čas a maloletá má k nim vytvorený vzťah, čo sa nesprávne otec snaží navodiť ohľadne prostredia v D. a tvrdení o vzťahu k nevlastnej sestre maloletej, ktoré zistenia, ak by sa potvrdili, boli by vyjadrené aj v znaleckom posudku. Podľa nej nevie otec maloletú nasýtiť po citovej stránke, čo potvrdzuje aj jeho vyjadrenie na pojednávaní dňa 14.04.2025, podľa ktorého sa mu maloletá nezdôveruje, na rozdiel od nej, vie sa o ňu síce postarať po materiálnej stránke, ale to pre maloletú nestačí. Ohradila sa proti výrokom kolízneho opatrovníka, ktoré si otec osvojil v odvolaní o uprednostnení vlastných záujmov pred záujmami maloletej, keďže nikdy neplánovala bez nej odísť, čo sa ani nestalo, pretože ju vzala so sebou, našlo jej škôlku a prispôsobila všetky potreby. Za predpokladu návratu na Slovensko by nedostala súhlas s vycestovaním, pretože by odpadol predmet konania. Podľa nej nie je normálne porovnávať kondíciu 72 ročného pána s ňou vo veku 44 rokov, pričom otec horšie počuje, skoro zaspáva vzhľadom na svoj vek a tvrdenie o nezhoršovaní sa jeho stavu, či hypotéza o dobrej kondícii o pol roka alebo neskôr je z jeho strany nelogické, keďže jednoducho prognóza hovorí o opaku.

10. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k vyjadreniu matky zotrval na svojom vyjadrení prezentovanom pred prvoinštančným súdom na pojednávaní dňa 14.04.2025, kedy navrhol, vzhľadom na vyjadrenie maloletej, zveriť dieťa do osobnej starostlivosti otca, matku zaviazat' k vyživovacej povinnosti a styk s druhým rodičom neupraviť.

11. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky trval na doterajších skutkových tvrdeniach s tým, že jediným dôvodom pre rozhodnutie prvoinštančného súdu v rozpore so záujmom a vôľou maloletej po viac ako 2 rokoch bolo vytrhnúť maloletú z jej doterajšieho prostredia pre jeho vek, hoci sa matka s ním dobrovoľne rozhodla mať dieťa a založiť si rodinu na Slovensku. Maloletej poskytuje stabilné rodinné zázemie, v ktorom napreduje po všetkých stránkach, bola jej udelená na konci školského roku pochvala riaditeľom školy za vynikajúce študijné výsledky, za účasť na matematickej olympiáde a tiež za reprezentáciu školy a mesta na majstrovstvách Slovenska v hádzanej. Matka odchodom za kariérou v januári 2023 narušila rodinnú stabilitu, jej tvrdenia o zdravotných problémoch dieťaťa boli lekárske vyvrátené a predstavuje iba účelové manipulovanie s faktami. Poukázal na vyjadrenie maloletej zo dňa 21.02.2025, na ktoré matka

nechce prihladiť a stále chce poukázať na vyjadrenie pred znalcom, ktoré bolo ovplyvnené emočným konfliktom. Mali dohodu založiť rodinu a bydlisko maloletej v D., kde vyrastá od útleho detstva, je v súčasnom bydlisku socializovaná, preto sa vyjadrila o zotrvaní s otcom, ktoré vyjadrenie prvoinštančný súd ignoroval a preferoval skoršie vyjadrenia zo znaleckého skúmania, ktoré bolo vykonané v prostredí ovplyvnenom matkou a nesymetrickým kladením otázok na jej predstavu o byvaní s matkou, čím priebeh znaleckého skúmania priorizoval vyjadrenia maloletej v prospech matky, ktoré však bolo vyvrátené výpoveďou maloletej na súde. Odmietal tvrdenia matky, ktoré boli vyvrátené rozhodnutím českého súdu o navrátení dieťaťa do Slovenskej republiky a tiež kolízny opatrovník podporil stabilitu dieťaťa pri ňom. Tvrdil, že nikdy neuprednostňoval svoj záujem, ale matka sa rozhodla odsťahovať do H. v rozpore s jeho vôľou a záujmami maloletej, jej tvrdenia o sústavnom živote dieťaťa v H. sú nepravdivé, keď okrem prvých mesiacov po narodení dlhodobo vyrastá v D., kde má svoj domov. Pokiaľ matka nepovažuje za potrebné upraviť styk s tým, že sa dohodnú, poukázal na rozhodnutie o súhlase s vysťahovaním maloletej mimo územia SR, v ktorom prípade nie je úprava styku zbytočná, ale je nevyhnutná pre zachovanie stability kontaktov medzi ním a maloletou, pričom nemôže sa spoliehať len na dobrú vôľu matky a navyše medzi rodičmi prebieha spor o zásadné otázky, čo mal súd prvej inštancie vyhodnotiť, teda že bez konkrétnej právnej úpravy by mohlo dôjsť k obmedzeniu jeho práva na kontakt s dcérou. Poukázal na svojvoľný postoj a bez jeho súhlasu zmenenú dohodu rodičov o založení bydliska maloletej v D. v januári 2023, kde ako rodina žili od 08.05.2018, ktorý krok súd prvej inštancie legitimoval bez toho, aby si preveril existenciu výhodnejších podmienok pre dieťaťa v Českej republike. Aj učiteľka maloletej potvrdila veľmi dobrú adaptáciu dieťaťa a jeho ochotu zapájať sa do aktivít, preto zásadná súdna úvaha o bezproblémovej adaptácii v H. je nepresná a neúplná. Poukázal na záujmovú činnosť maloletej dlhodobo na krúžkoch hádzanej a karate, pričom v rokoch 2022 – 2024 navštevovala tanečný krúžok, ktorý zmenila podľa vlastného výberu a on to rešpektoval. Vo svojom dome poskytuje matke po príchode za maloletou nadštandardný priestor, keďže má okrem vlastnej izby k dispozícii aj tri skrine pre osobné veci a tiež tam má uskladnené rôzne písomnosti, pre ktoré v preplnenom byte v H. už nemá miesto a tiež jej umožnil vykonávať home office z jeho domu, aby nemusela cestovať a trávila viac času s dieťaťom, teda z jeho strany má stále garanciu poskytovania ubytovania. Matka je v jeho dome spokojná a stále prejavuje záujem o intímny kontakt s ním. V snahe dokázať svoju pravdu ohľadne potravinovej alergie a psychickej záťaže si matka dokázala vyžiadať od pediatričky odporúčenie na odborné vyšetrenie u gastroenterológa a detského psychológa, hoci potravinová alergia bola u odborníka vylúčená a vyšetrenie u detského psychológa sa uskutočnilo dňa 22.07.2025, ale toto sústavné poukazovanie na zdravotné problémy dieťaťa bolo medicínsky vyvrátené, pričom maloletá prosperuje nielen v škole a mimoškolských aktivitách a to napriek matkou tvrdými údajnými psychickými problémami. Postoj matky spočíva v odmietaní podieľať sa na finančných nákladoch spojených s výchovou, vzdelávaním a záujmovou činnosťou maloletej, ktorej uvádza nereálne sľuby, čo spôsobuje u nej citový stres a emocionálnu neistotu (sľúbila jej malého psíka, ak sa s ňou rozhodne bývať v H., o čom sa mu zdôverila). Tiež mu maloletá uviedla, že jej vadí nedostatok času matky na ňu, keďže pri stretnutí využíva čas hraním hier na mobile, prípadne sledovaním televízie. Tvrdenie o lepších podmienkach kultúrneho, vzdelávacieho a spoločenského rozvoja v H. je selektívne a nezohľadňuje stav či potreby maloletej, pričom matka argumenty o preferenciách dieťaťa nedoložila reálnymi spôsobmi, akými je pripravená túto starostlivosť o maloletú zabezpečiť. Matka opomína uviesť aj možné negatíva života v H. a zvýšené riziká s veľkomestským prostredím, zneužíva jeho vek ako argument proti rodičovskej spôsobilosti, čo si prevzal aj prvoinštančný súd a tým sa dopustil diskriminácie. Poukázal na vyjadrenie kolízneho opatrovníka, ktorý osobne vykonával pohovory s maloletou a šetrenie v jeho domácnosti, avšak prvoinštančný súd si v rozpore s vykonaným dokazovaním nekriticky a bez ďalšieho osvojil tézu, že dieťa má byť s matkou.

12. Krajský súd, ako súd odvolací [§ 3 ods. 5 písm. b) CMP] po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania § 385 ods. 1 CSP a contrario a odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP zrušil a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. Po oboznámení sa s obsahom spisu a s odvolaním napadnutým rozhodnutím prvoinštančného súdu odvolací súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie nie je vecne správne, pretože prvoinštančný súd sa pri rozhodovaní dopustil nesprávneho právneho posúdenia veci, ale je tiež nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, pretože rozhodnutie súdu prvej inštancie náležitosti riadneho rozhodnutia nespĺňa.

14. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 222/2009 zo dňa 26. februára 2010). Nesprávnym právnym posúdením (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP) sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo 4/2009).

15. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

16. Podľa § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

17. Aj podľa základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky má strana právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením práva a obranou proti takému uplatneniu. Včlenením formulácie o práve na spravodlivý súdny proces do textu zákona sa požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia neliberalizovali, ale naopak, sprísnili (IV. ÚS 314/2020, ZNaU 69/2020). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu (rozhodnutia Ústavného súdu SR vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03, či sp. zn. III. ÚS 60/04). Podľa Ústavného súdu SR „Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V prípade, keď sú právne závery súdu v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru“ (I. ÚS 243/07). Požiadavku na kvalitu súdneho rozhodnutia zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uvádza: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad“ (napr. Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Recueil III/1997, či rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani c. Španielsko, oba z 9. decembra 1994, Annuaire, séria A č. 303 A a č. 303 B). Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie musí byť dostatočným podkladom pre uskutočnenie jeho prieskumu v rámci odvolacieho konania.

18. Okrem práva účastníka sa domáhať svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (prístup k súdu) patrí aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia.

19. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok jeho riadneho odôvodnenia je takým nesprávnym procesným postupom, ktorý je spôsobilý znemožniť účastníkovi konania (sporovej strane podľa CSP), aby uplatňovala svoje procesné práva v takej miere, že to má za následok porušenie práva na spravodlivý proces, ale zakladá aj procesnú vadu konania.

20. Rozhodnutie súdu prvej inštancie však náležitosti riadneho rozhodnutia nespĺňa, pretože v odôvodnení jeho rozhodnutia absentujú relevantné dôvody a prijaté závery vzhľadom na vykonané dokazovanie pri rozhodovaní súdu prvej inštancie, preto je dané rozhodnutie nepreskúmateľné.

21. Odvolací súd poukazuje tiež na zásadu voľného hodnotenia dôkazov vyplývajúca z čl. 15 Základných princípov CSP v spojení s § 191 CSP, pričom hodnotenie dôkazov úvahou súdu však neznamená ľubovôľu, lebo hodnotiaca úvaha musí vždy zodpovedať zásadám formálnej logiky, musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a vykazovať funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania. Výsledky hodnotenia dôkazov sú súčasťou odôvodnenia rozhodnutia, v ktorom súd stručne, jasne a výstižne vysvetľuje, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a pod. V danom rozhodnutí však táto hodnotiaca úvaha súdu prvej inštancie chýba, pretože nie je zrejmé z akých dôkazov vychádzal, ako ich posúdil nielen jednotlivo, ale aj vzájomne, aké skutkové a právne závery vyvodil.

22. ESLP stabilne judikuje, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, zároveň však nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska proti Španielsku z 29. apríla 1993, II. ÚS 410/06, I. ÚS 736/2016). Uvedené však napadnuté rozhodnutie nespĺňa.

23. V zákone o rodine sa od 1. januára 2016 (pozri zákon č. 175/2015 Z. z.) rozšírili základné zásady rodinného práva a okrem iného ustanovili kritériá „najlepšieho“ záujmu dieťaťa, ktorý je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Napriek tomu, že čl. 5 zákona o rodine príkladne uvádza kritériá, ktoré sa zohľadňujú pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa, a že na záujem dieťaťa odkazuje niekoľko ustanovení normatívnej časti zákona o rodine (napr. § 23, § 24, § 44, § 54, § 59), ako i ustanovenia osobitných predpisov (napr. zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele, nový zákon č. 176/2015 Z. z. o komisárovi pre deti a komisárovi pre osoby so zdravotným postihnutím a pod.), tento pojem nebol doposiaľ definovaný a neboli stanovené ani jeho určujúce kritériá. Najlepší záujem dieťaťa je však zároveň pojmom pružným a adaptabilným. Treba ho prispôbiť a definovať podľa konkrétnej situácie dotknutého dieťaťa alebo detí, zohľadniť pritom ich osobný kontext, situáciu a potreby. Pri jednotlivých rozhodnutiach je potrebné posúdiť najlepší záujem dieťaťa a určiť ho vo svetle špecifických okolností situácie konkrétneho dieťaťa.

24. Podľa odvolacieho súdu je namieste poukázať aj na to, že článok 3 odsek 1 Dohovoru o právach dieťaťa (ďalej aj „Dohovor“) zaručuje dieťaťu právo na posúdenie jeho najlepších záujmov a ich prvoradé zohľadnenie pri akýchkoľvek krokoch alebo rozhodnutiach, ktoré sa ho týkajú, tak vo verejnej, ako aj v súkromnej sfére. Toto právo vyjadruje jednu zo základných hodnôt Dohovoru. Výbor pre práva dieťaťa (ďalej len „Výbor“) označil článok 3 ods. 1 za jednu zo štyroch základných zásad Dohovoru pre interpretáciu vykonávania všetkých práv dieťaťa a aplikuje ju ako dynamickú koncepciu, ktorá si vyžaduje posúdenie primerané konkrétnemu kontextu.

25. Podľa prvej vety čl. 5 Základných zásad ZoR, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

26. Podľa § 24 ods. 5 vyššie cit. zákona súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

27. Podľa § 43 ods. 1 cit. zákona maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti (obdobne čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa).

28. Podľa § 38 ods. 1, ods. 2 CMP ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

29. V zmysle citovaných ustanovení sa dieťaťu poskytuje možnosť, aby bolo vypočuté v každom súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho týka, a to buď priamo, alebo prostredníctvom zástupcu alebo príslušného orgánu, pričom spôsob vypočutia musí byť v súlade s procedurálnymi pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva. Akékoľvek rozhodnutie, ktoré nezohľadnilo názory dieťaťa alebo im nevenovalo primeranú pozornosť zodpovedajúcu veku a úrovni dieťaťa, upiera dieťaťu možnosť ovplyvniť určenie jeho najlepšieho záujmu (5Cdo/492/2015). Treba ale zdôrazniť, že nie je možné, aby všeobecné súdy stanovisko maloletého dieťaťa bez ďalšieho prevzali a aby založili svoje rozhodnutia iba na jeho prianí a nie na starostlivom a komplexnom posudzovaní jeho záujmov (rozsudok ESLP vo veci C. proti Fínsku zo dňa 9. mája 2006 č. 18249/02, body 57. - 59.).

30. Niet sporu o tom, že maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú (§ 43 ods. 1 zákona o rodine). Jediným limitujúcim faktorom sú jeho schopnosti smerujúce k jeho veku a rozumovej vyspelosti. Ohľadom zisťovania názoru maloletého v konaní pred všeobecným súdom v týchto intenciách judikoval aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení z 24. októbra 2017 sp. zn. II. ÚS 659/2017, keď uviedol, že argumentácia sťažovateľa, že všeobecné súdy nevypočuli maloletého a nezisťovali jeho názor týkajúci sa jeho zverenia do starostlivosti jedného z rodičov, sama osebe bez zohľadnenia ďalších relevantných skutočností (napr. vek maloletého, vypočutie maloletého znalcom) nie je spôsobilým (postačujúcim) dôvodom na vyslovenie porušenia označených základných práv sťažovateľa. Hodno dodať, že v praxi súdov môže nastať aj situácia, kedy súd po starostlivom zvážení okolností konkrétneho prípadu dospeje k záveru, že osobné vypočutie dieťaťa nie je vhodné a nepôjde o porušenie Dohovoru (rozsudok veľkého senátu vo veci Sahin proti Nemecku ESLP z 8. júla 2003 č. 30943/96, § 74 - 77).

31. To však nie je prejednávaný prípad, pretože súd prvej inštancie maloletú vypočul, ale z jej vyjadreného názoru vyvodil nesprávne skutkové závery a tento názor dieťaťa považoval za nerozhodný.

32. Podľa § 35 CMP, súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

33. Podľa § 36 CMP, súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

34. Podľa § 37 CMP, súd si môže osvojiť zhodné skutkové tvrdenia účastníkov, ak nemá pochybnosti o ich pravdivosti, len ak nie sú v rozpore s vykonaným dokazovaním.

35. Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne, alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

36. Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy

37. Podľa § 65 CMP, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu

38. Podľa § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný

39. Odvolací súd dodáva, že mimosporové konania sú ovládané vyhľadávacím princípom (tzv. materiálne konania), na čo nová právna úprava (CMP) reagovala ustanoveniami, ktoré poskytujú súdom dostatočný priestor na to, aby zistili stav veci. Súd preto „musí“ iniciatívne zasahovať do konania, najmä do dokazovania, čím na seba preberá významnú mieru dôkaznej iniciatívy. Keďže jedným z najdôležitejších princípov mimosporového konania je princíp ochrany verejného záujmu (čl. 1 CMP), súdy uplatňujú aj iné metódy konania než v sporovom konaní (napr. súd môže konať z úradnej povinnosti, uplatňuje sa v širšej miere vyšetrovací princíp, princíp oficiality, princíp materiálnej pravdy a pod.). Proces dokazovania ovláda vyšetrovacia zásada a súd je oprávnený vykonať aj dôkazy, ktoré nenavrhli účastníci

konania (sleduje sa tým potreba zistenia „skutočného“ stavu veci, ktorý bude určujúcim pre vydanie rozhodnutia). Na postup vykonávania dôkazov sa subsidiárne aplikuje CSP.

40. Podľa čl. 4 veta prvá a druhá CMP súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej

41. Spoločným znakom konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je, že v nich ide predovšetkým o záujem maloletých detí v zmysle čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa. Výsledkom týchto konaní by teda nemalo byť vyriešenie sporu medzi účastníkmi konania, ale zabezpečenie takého výsledku konania, ktorý zodpovedá najlepšiemu záujmu maloletého dieťaťa.

42. Odvolací súd v okolnostiach preskúmvanej veci zistil ústavnoprávne deficity v rámci zisťovania skutočného stavu veci, súd prvej inštancie nepostupoval v súlade so základnými princípmi civilného mimosporového konania, najmä zásadou voľného hodnotenia dôkazov a tvrdení v súlade s princípmi, na ktorých spočíva CMP (čl. 10 CMP) a princípmi všeobecnej spravodlivosti. Pri zisťovaní skutočného stavu nerešpektoval ústavno-procesné zásady (ako sú zákaz tzv. deformácie dôkazu, či opomenutého dôkazu, zásadu rovnosti zbraní, priamosti, voľného hodnotenia dôkazov), náležitým spôsobom nezistil skutočný stav veci a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodol tak, že jeho skutkové a právne závery možno považovať za svojvoľné, neudržateľné, prijaté v zrejmom omyle, ktorý popiera zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Z tohto hľadiska je preto nutné odvolacie námietky otca maloletého dieťaťa považovať z hľadiska dôvodnosti odvolania za opodstatnené.

43. Z obsahu spisu vyplýva, že maloletá pochádza z mimomanželského vzťahu účastníkov konania, má české štátne občianstvo a po narodení žila s matkou asi pol roka v H., pričom následne žila s otcom dieťaťa v D. a to až do dňa 27.01.2023, kedy sa s maloletou matka presťahovala do H. bez súhlasu otca a následne na základe rozsudku Mestského súdu v Brne č.k. 129Nc2501/2023-76 zo dňa 03.03.2023 bola matke uložená povinnosť maloletú vrátiť v lehote 30 dní od písomného doručenia rozsudku na miesto obvyklého pobytu v D.. Maloletá bola navrátená do miesta obvyklého pobytu v D. dňa 16.07.2023, kedy odovzdala dieťa otcovi a od uvedenej doby sa maloletá nachádza v D., kde začala navštevovať aj prvý ročník základnej školy a tiež sa venuje mimoškolským aktivitám, hádzanej, karate a tiež plávaniu. Ohľadne zdravotného stavu dieťaťa bola medzi rodičmi nezhoda, pričom matkou tvrdená laktózová intolerancia nebola potvrdená od pediatričky maloletej vychádzajúcej z lekárskej správy zo dňa 28.03.2025. Otec býva s maloletou v jeho rodinnom dome, je starobný dôchodca s dôchodkom vo výške 1 405,- eur a tiež má príjem zo živnosti. Matka aktuálne býva a pracuje v H., jej bytové podmienky sú zabezpečené v podnájme v byte o veľkosti 1 + 1 s tým, že pracuje ako personálny manažér v spoločnosti Q. J. N. s príjmom netto 75 525,- Kč. Matka za maloletou dochádza takmer každý víkend do D.. Zo znaleckého posudku č. 96/2024, vypracovaného znalcom PhDr. Andrejom Benkovičom, z odboru klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých, poradenská psychológia, doručeného prvoinštančného súdu dňa 26.08.2024 vyplynulo, že vzťahová väzba maloletej k rodičom zaostáva za citovou vzťahovou väzbou ku starým rodičom, maloletá výraznejšie nepreferuje ani jedného z rodičov, z prichádzajúcich citov zo strany rodičov tak maloletá pociťuje náklonnosť ako zo strany otca, tak zo strany matky, negatívne vníma vo vzťahu s matkou, že nemá na ňu dost' času, je príliš zamestnaná a tiež ako negatívum vníma, že je menej často doma, maloletá sa zmieňovala o trochu lepšom vychádzaní s matkou bez uvádzania konkrétnych dôvodov, interakcia s matkou bez prítomnosti otca je na dobrej úrovni, o otcovi sa vyjadruje tak, že sa jej páči, ako ju každý piatok berie na pizzu, je na ňu dobrý, má ho rada a ľúbi ho, interakcia s otcom bez prítomnosti matky je na dobrej úrovni, je však menej otvorená vo vyjadrovaní svojich názorov aj v otázke bývania, avšak neboli zistené významnejšie rozdiely v citových preferenciách maloletej k rodičom. Rodičia napriek rozchodu vedia spolu komunikovať a ich vzťah sa javí funkčný, z hľadiska očakávaného vzťahu rodičov po rozchode s maloletým dieťaťom. Maloletá verbalizuje, že o niečo bližší vzťah má s matkou a tiež, že by chcela s ňou žiť v H., čo môže byť umocnené kvalitnou vzťahovou väzbou so starými rodičmi v H. a tiež z dôvodu naznačeného emočného konfliktu vo vzťahu s matkou. Zo psychologického hľadiska je podľa znalca bližším prostredím pre maloletú bydlisko matky, ako bydlisko otca, čo je umocnené najmä dobrým vzťahom maloletej so starými rodičmi v H., avšak medzi rodičmi neboli zistené výraznejšie citové preferencie zo strany maloletej k nim. Z obsahu rozsudku Mestského súdu v Brne, Českej republiky, č.j. 129Nc2501/2023-76 zo dňa 03.03.2023 bolo zistené, že matka na územie Českej republiky maloletú premiestnila a zadržovala bez súhlasu otca, teda protiprávne dňa 27.01.2023, preto v súlade s čl. 12 nariadení jej navrátenie do miesta obvyklého

bydliska a to v lehote 30 dní, pričom matka sama uviedla, že otec jej nikdy výslovne neuviedol súhlas s presťahovaním sa maloletej do H. a aj po odchode matky s maloletou ju otec kontaktoval s tým, aby sa vrátila, a že s presunom nesúhlasí, preto tento súhlas s presunom nevyjadril, hoci matku s maloletou do Českej republiky odviezol a do poslednej chvíle sa snažil zachrániť rodinnú situáciu. Zo zápisnice z vyluču maloletej zo dňa 21.02.2025, vykonaného prvoinštančným súdom bolo zistené, že maloletá sa nevedela vyjadriť o tom, kde jej je bližšie, k znaleckému vyšetreniu sa vyjadrila tak, že si nepamätá, čo povedala a ani to nechce vidieť, nad jej výroky pred znalcom, že sa jej javí byť vhodnejšie prostredie u matky, kde chce radšej bývať sa čudovala a povedala, že to bolo na opak, keďže chce bývať v D. s otcom, ktorá situácia jej bola niekoľkokrát overená rôznymi kontrolnými otázkami s tým, že potvrdila to, že nechce meniť školu, že sa nechce sťahovať a je jej takto dobre, je zvyknutá a chce to nechať tak, ako to je teraz, má dve sestry a veľa kamarátov v mieste bydliska, aj matke povedala, že chce bývať na Slovensku a vyjadrila vôľu nad presťahovaním sa matky naspäť, oboch rodičov oznámkovala známku 2, obom niečo chýba, ale sú navzájom na seba dobrí, jej vyjadrovanie bolo vyhýbavé odpovediam, kontrolovala sa a nebola uvoľnená. Zároveň maloletá nechcela, aby rodičia boli informovaní o tom, čo vypovedala.

44. Prvoinštančný súd z hľadiska rozhodovania o starostlivosti o maloletú zo strany oboch rodičov konštatoval, že sú obaja rovnako spôsobilí starostlivosť o maloletú realizovať, nezistil v ich starostlivosti žiadne nedostatky, avšak stotožnil sa so záverom znaleckého posudku o bližšom prostredím pre maloletú v bydlisku matku ako v bydlisku otca, s poukazom na zásadnú zmenu pomerov na strane dieťaťa, kedy od septembra 2024 je školopovinná a uplynutý čas od jej návratu na Slovensko, kde je síce maloletá stabilizovaná, situácia jej vyhovuje, je na ňu zvyknutá, uzavrel lepšie výchovné prostredie pre maloletú u matky v H., keďže hovorí plynule po česky, má tam lepšie možnosti kultúrneho i spoločenského vyžitia, je flexibilná podľa vyjadrenia rodičov a schopná sa rýchlo adaptovať na zmenu prostredia a presťahovanie sa do H., pričom prihliadol na vek otca 72 rokov, síce dobrý zdravotný stav a aktívny štýl života, avšak vzhľadom na predpoklad, že zdravotný stav otca sa bude zhoršovať pravdepodobne rýchlejšie ako zdravotný stav matky v jej veku 44 rokov a lepšie spracovanie následkov z presťahovania sa mladšieho dieťaťa ako adaptácia u staršieho, dospel k záveru, že lepšie výchovné prostredie pre maloletú je prostredie matky, ktorej maloletú zveril a zároveň udelil súhlas s jej vystaňovaním do Českej republiky a to bez prešetrenia bytových podmienok na strane matky, ktoré otec nespochybňoval, keďže otec jej byt pozná, ako aj chalupu starých rodičov a iné rodinné prostredie na strane matky, pričom lepšie bytové podmienky na strane otca v jeho rodinnom dome nepovažoval za rozhodujúce. Zároveň nepovažoval za potrebné upraviť styk rodiča, ktorému maloletú nezveril do starostlivosti, s poukazom na možnú dohodu medzi rodičmi, pracovné aktivity otca, ktorý si vie podnikateľské aktivity zariadiť a jeho pomery mu umožňujú využívať právo v styku aj v širšom rozsahu. Z hľadiska vyživovacej povinnosti zo strany otca prihliadol na metodiku Ministerstva spravodlivosti SR a ustálil príjem otca na sumu cca 2 400,- eur netto mesačne, avšak sumu výživného, ktorá by mala predstavovať z jeho príjmu 20% znížil o 80,- eur vzhľadom na predpokladané výdavky na dochádzanie za účelom styku s maloletou, pričom podľa prvoinštančného súdu nebola výška vyživovacej povinnosti medzi rodičmi sporná a náklady na dieťa ustálil vo výške 580,- eur ohľadne stravy, oblečenia, výletov a dovolení, liekov či krúžkov. V rámci konania pred súdom prvej inštancie bol zamietnutý návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala zverenia maloletej do svojej starostlivosti a udelenia súhlasu s vystaňovaním do Českej republiky, a to uznesením Okresného súdu Nitra č. k. TO-11P/16/2023-232 zo dňa 27.08.2024 v spojení s uznesením Krajským súdom v Trnave č. k. 11CoP/159/2024-325 zo dňa 12.11.2024, a to pre nesplnenie podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia, keďže okamžitým nezverením maloletej do matkinej osobnej starostlivosti nebolo preukázané vážne narušenie alebo ohrozenie zdravia dieťaťa, o ktoré je aktuálne postarané, jeho potreby sú uspokojené a má zabezpečené i pravidelný kontakt s matkou v miere, v akej táto má o kontakt záujem. V rámci odvolacieho konania matka sa domáhala opätovne nariadenia neodkladného opatrenia, a to zverenia maloletej do osobnej starostlivosti a udelenia súhlasu na vystaňovanie dieťaťa do Českej republiky z dôvodov, že pokiaľ nedosiahne predbežnú vykonateľnosť výrokov I. a II. rozsudku prvoinštančného súdu zo dňa 14.04.2025, bude táto pokračovať v dochádzke v D., čím bude situácia jednoznačne v prospech otca a nedostala právnu možnosť maloletú vychovávať, ktorý návrh bol uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 12CoPno/14/2025-506 zo dňa 13.08.2025 zamietnutý pre nepreukázanie naliehavosti, teda potreby bezodkladnej úpravy pomerov a nedostatok právnej argumentácie matky pre nariadenie neodkladného opatrenia, na ktorých dôvodoch matka založila predmetný návrh. V predmetnom uznesení odvolací súd poukázal na prvý návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia s totožným petitom, o ktorom už rozhodol Krajský súd v Nitre, v tom

čase ako odvolací súd, uznesením č. k. 5CoP/15/2025-118 zo dňa 24.05.2023 tak, že výrok I. o zverení maloletej do starostlivosti matky zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a vo výroku II. o udelení súhlasu matky na vystaňovanie maloletej do Českej republiky zmenil napadnuté uznesenie tak, že návrh matky zamietol. Ďalší návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa opätovne domáhala zverenia maloletej do osobnej starostlivosti, alternatívne do striedavej starostlivosti v dvojtýždňových intervaloch a tiež udelenia súhlasu s vystaňovaním maloletej do Českej republiky bol uznesením Okresného súdu v Nitre č. k. 55P/52/2023-22 zo dňa 15.8.2023 zamietnutý. Aktuálne sa teda maloletá naďalej nachádza v starostlivosti otca od júla 2023 a žije s ním v jeho rodinnom dome v D., kde navštevuje aj základnú školu a venuje sa mimoškolským aktivitám. Proti rozsudku súdu prvej inštancie otec podal odvolanie, v ktorom vyčítal prvoinštančnému súdu porušenie zásady rovnakého zaobchádzania a zákaz diskriminácie, porušenie participačných práv dieťaťa, prioritizovanie záujmov matky nad najlepším záujmom dieťaťa, a tiež porušenie práva na stretávanie sa s malolekým dieťaťom.

45. Vychádzajúc z obsahu odvolania otca a posúdení jeho dôvodnosti ako aj vecnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd dodáva, že prvoinštančný súd skutočne porušil zásadu rovnakého zaobchádzania a dopustil sa diskriminácie na základe veku, keď napriek vykonanému dokazovaniu, kde jedným z dôkazov bolo jednak znalecké dokazovanie, šetrenie pomerov na strane otca, ale najmä zisťovanie názoru maloletej v rámci jej vypočutia v neprítomnosti rodičov pred prvoinštančným súdom, považoval za dôvodné zveriť maloletú do starostlivosti matky z dôvodov vyjadrených v bode 36. odôvodnenia napadnutého rozsudku, medzi ktoré dôvody uviedol okresný súd jednak lepšie možnosti kultúrneho i spoločenského vyžitia v H. v porovnaní s mestom D., kde aktuálne maloletá býva, väčšiu flexibilitu na presťahovanie sa dieťaťa vzhľadom na jeho nižší vek, ale najmä prihliadol na vek otca – 72 rokov, keď podľa prvoinštančného súdu logickým predpokladom sa zdravotný stav otca bude zhoršovať pravdepodobne rýchlejšie ako zdravotný stav matky v jej veku 44 rokov.

46. Tieto závery prvoinštančného súdu považuje odvolací súd za priamu diskrimináciu na základe veku, keď rodičia sú si pri výkone svojich rodičovských práv a povinností zásadne rovnoprávni, preto vek nemôže byť rozhodujúcim determinantom pre správne a spravodlivé rozhodovanie o zverení maloleteho dieťaťa do starostlivosti toho-ktorého rodiča, pretože rozhodnutie o tom, ktorému z rodičov súd zverí dieťa do osobnej starostlivosti, zohľadňuje mnoho faktorov ako na strane rodičov, tak i na strane dieťaťa, ale rozhodujúcim kritériom je vždy záujem maloleteho dieťaťa. Zákaz diskriminácie v oblasti veku je zakotvený v právnych predpisoch, napríklad v Príručke ľudských práv, ktorá uvádza, že ak sa s osobou zaobchádza rozdielne v porovnateľnej situácii z dôvodu jej veku, môže ísť o diskrimináciu. Zásada rovnakého zaobchádzania je v európskom práve považovaná za ústredný princíp, ktorý je základom aj pre oblasť rodinného práva. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Ďalšie okolnosti, ktoré majú vplyv na rozhodnutie o zverení sú najmä otázky: osobnosti rodiča, vzťahu rodiča k dieťaťu, postoja rodiča k právu dieťaťa stykať sa s druhým rodičom, rodinného zázemia rodiča a kontinuita prostredia pre dieťa a ekonomické podmienky rodiča. Hlavným kritériom má byť teda záujem dieťaťa, nie záujem rodiča a v žiadnom prípade nemôžu byť dôvodom pre takéto rozhodnutie úvahy či hypotézy prvoinštančného súdu založené na možnom zhoršení sa zdravotného stavu rodiča – v danom prípade otca, a to len z dôvodu jeho vyššieho veku v porovnaní s vekom matky, či polemika o lepšom kultúrnom či spoločenskom vyžití v H. v porovnaní s mestom D., či lepšie možnosti štúdia.

47. Z uvedeného dôvodu prvoinštančný súd uznal odvolacie námietky otca a mal za to, že v prejednávanej veci sa dopustil prvoinštančný súd nesprávneho právneho posúdenia veci, keď síce aplikoval správnu právnu normu (normy) na prejednanú vec, avšak túto nesprávne vyložil a tiež je napadnutý rozsudok nepreskúmateľný, pretože pre vecnú správnosť rozsudku súdu prvej inštancie absentujú v jeho odôvodnení prijateľné a pádne argumenty (vecná argumentácia), z ktorých dôvodov považuje odvolací súd napadnutý rozsudok za nepreskúmateľný až zjavne arbitrárny.

48. Rovnako za nesprávny považoval odvolací súd napadnutý rozsudok z hľadiska neupravenia styku rodiča, ktorému maloletá nebude zverená do starostlivosti, a to napriek skutočnosti, že sa zástupca otca na pojednávaní konanom dňa 14.04.2025 vyjadril v zmysle, že styk žiada neupraviť pre dohodu rodičov tak, aby maloletej matka nechýbala, keďže odvolací súd uznáva argumentáciu otca, že rozhodnutie prvoinštančného súdu bolo pre neho prekvapivé, keďže po 2 rokoch od návratu maloletej do starostlivosti

otca rozhodol prvoinštančný súd o jej zverení do starostlivosti matky, čím sa navodila úplne diametrálne odlišná situácia, vyvolávajúca možnosť nehody a absencie záruk z hľadiska realizácie, teda frekvencie styku otca s maloletou, preto aj v tomto smere považoval odvolací súd v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie za nepreskúmateľný.

49. Za ďalšiu chybu napadnutého rozsudku považoval odvolací súd aj rozhodnutie o vyživovacej povinnosti otca, ktoré dôvody vyjadrené v bode 39. odôvodnenia rozsudku prvoinštančného súdu považuje odvolací súd za nedostatočné, nie je možné zistiť ako okresný súd ustálil príjem otca vo výške cca 2 400,- eur netto mesačne, keď nepochybne zrejším dôkazom o výške príjmu otca je jeho potvrdenie o dôchodku, avšak príjem z podnikania otca na základe jeho daňového priznania za rok 2024 vôbec prvoinštančný súd nevyjadril a de facto nezdôvodnil. Rovnako konštatovanie výšky odôvodnených potrieb dieťaťa v sume 580,- eur prvoinštančný súd vôbec nezdôvodnil vo svojom rozhodnutí a navyše táto výška vôbec nemôže korešpondovať s odôvodnenými potrebami maloletej za predpokladu jej zverenia do starostlivosti matky, keďže tieto potreby by nepochybne mohli byť v úplne diametrálne odlišnej výške ako počas starostlivosti u otca. Poukaz na metodiku MS SR prvoinštančným súdom bol síce správny, avšak z hľadiska neustálenia riadnych príjmových pomerov povinného rodiča a nepreskúmania odôvodnených potrieb maloletej, nemohlo byť v tejto časti považované rozhodnutie za správne. Ohľadne vyživovacej povinnosti a ustálenia schopností a možností povinného rodiča odvolací súd zároveň poukazuje na závery vyjadrené Najvyšším súdom SR v rozhodnutí z 29. mája 2024, sp. zn. 7CdoR/13/2023, kde konštatoval, že „Pre určenie rozsahu výživného na dieťa súd ustálil potencionálny príjem otca vyjadrený ako reálny mesačný príjem, z čoho možno usudzovať, že ide o čistý príjem, ktorý môže dosahovať za splnenia podmienok podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine (po odpočítaní zálohy na daň z príjmov a odvody na poisťovne do Sociálnej poisťovne a zdravotnej poisťovne). Základné pravidlá pre určenie výšky výživného obsiahnuté v ust. § 75 Zákona o rodine sa vzťahujú na všetky druhy vyživovacích povinností a príspevkov, pričom je dlhoročnou zaužívanou praxou v súdnych konaniach stanoviť ich rozsah zo základu predstavujúceho čistý príjem (aj potencionálny) povinnej osoby. Až na základe uvedeného vymedzenia príjmu otca, je súd schopný urobiť dostatočnú predstavu o majetkových pomeroch otca“ .

50. Preto odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

51. Úlohou súdu prvej inštancie bude po vykonaní riadneho dokazovania ustáliť, u ktorého z rodičov sú priaznivejšie predpoklady pre zverenie maloletej do osobnej starostlivosti, pričom pri rozhodovaní prihliadne na všetky vykonané dôkazy, keď nepochybne je dôležitý aj vyjadrený názor dieťaťa, z ktorých vyvodí správne skutkové a právne závery, a rozhodnutie nezaloží na hypotetických úvahách, ktoré sa zaoberajú teoretickými, nereálnymi alebo možnými situáciami a ich následkami. V súlade so záujmom maloletej, s prihliadnutím na jej ďalší nerušený duševný a fyzický rast rozhodne o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k dieťaťu. Za nedostatok postupu prvoinštančného súdu bolo aj neprešetrenie aktuálnych pomerov na strane matky, ktorú skutočnosť otec taktiež dôvodne namietal v odvolaní. Súd prvej inštancie z hľadiska rozhodovania o vyživovacej povinnosti taktiež zistí a ustáli reálne odôvodnené potreby dieťaťa, schopnosti a možnosti každého z rodičov tak, aby tieto neboli z dôkazov nevyplývajúce, ale aby boli vyjadrené v súlade s vykonaným dokazovaním, pričom je potrebné uviesť konkrétnu výšku príjmu povinného rodiča, v ktorom smere odvolací súd poukazuje na závery vyjadrené Najvyšším súdom SR v rozhodnutí z 29. mája 2024, sp. zn. 7CdoR/13/2023, ako aj rodiča, ktorému bude maloletá zverená do osobnej starostlivosti, keďže aj tento má nepochybne k maloletej vyživovaciu povinnosť. Tiež je potrebné ustáliť počiatok stanovenia vyživovacej povinnosti povinného rodiča, prípadné zaostalé výživné. Rovnako sa bude prvoinštančný súd zaoberať aj otázkou úpravy styku rodiča, ktorému maloletú nezverí do osobnej starostlivosti.

52. V novom rozhodnutí o veci samej súd prvej inštancie opätovne rozhodne o náhrade trov konania a v súlade s § 396 ods. 3 CSP a § 58 CMP vrátane náhrady trov odvolacieho konania.

53. Odvolací súd dodáva, že ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (391 ods. 2 CSP). Tento je povinný rešpektovať a v novom rozhodnutí, ktoré má byť presvedčivé a preskúmateľné, už nemá dochádzať k tým chybám a vadám, ku ktorým došlo v napadnutom rozhodnutí. Najvyšší súd SR v tejto súvislosti už niekoľkokrát judikoval, že pri kasačnom rozhodnutí neexistuje pre súd nižšej

inštancie priestor na právny dialóg alebo úvahy o tom, či je záväzný právny názor správny, fundovaný alebo úplný. Nerešpektovanie záväzného právneho názoru treba považovať za závažné pochybenie súdu nižšej inštancie, ktoré zakladá porušenie práva strany na spravodlivý proces.

54. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol :o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).